

Information

CINEMATEKET

DET DANSKE FILMINSTITUT

ELIO PETRI

POLITISK SATIRE FRA ITALIEN

Den italienske instruktør Elio Petri (1928-82) vandt både en Oscar og De Gyldne Palmer. Hans speciale var samfundskritiske emner serveret i en elementært underholdende stil.

Cinemateket præsenterer fra den 18. januar ni af Elio Petris film, heraf tre med Marcello Mastroianni i hovedrollen.

ØVRIGE SERIER I JANUAR

FILMATISERINGER

MULTILOT

JOHN WOO

NY TYSK FILM

FILM: / / /

Gothersgade 55 / tel 3374 3412

Hent program i Cinemateket / www.cinemateket.dk

TIR-FRE 9:30-22:00 / LØR-SØN 12:30-22:00

19 JAN. 2002

ELIO PETRI

I 1960'erne og de tidlige 70'ere myldrede talenterne frem i italiensk film, og der blev produceret mange kunstnerisk værdifulde værker. Det betød blandt andet, at en række gode instruktører ikke opnåede den opmærksomhed, de fortjente. En af dem var Elio Petri. En anden grund til at Elio Petri indtil videre ikke har optaget så stor en plads i italiensk filmhistorie - selv om han har modtaget både en Oscar og De Gyldne Palmer - er uden tvivl, at han satte fokus på de mindre flatterende sider af det italienske samfund.

Efter at have arbejdet som researcher og manuskriptforfatter, især for De Santis, debuterede Elio Petri i 1961 som instruktør med 'L'assassino', der havde Marcello Mastroianni i hovedrollen. Allerede i sin første spillefilm demonstrerede Petri sin evne til at skildre marginaliserede personer og skabe en overbevisende thriller-stemning. Blandt hans tidlige film er også 'Det 10. offer' (1965), den første Petri-film, der opnåede dansk distribution. Det er en underholdende fremtidsfantasi (igen med Mastroianni), der foregår i år 2000. Den leverer en kras kritik af mediernes rolle i samfundet, et emne Petri også tog op i sin sidste film 'Buone notizie' (1979).

I 1967 kom 'A ciascuno il suo', der handler om den sicilianske mafia. Hovedrollen blev spillet af Gian Maria Volonté. Han skulle, sammen med Marcello Mastroianni, blive Elio Petris foretrukne mandlige skuespiller. I 'Un tranquillo posto di campagna' (1968) behandler Petri i gyser-form kunstnerens ensomhed og romantiske smerte.

De næste fire film må siges at være Petris hovedværker. De udgør skarpe, nuancerede og stilmæssigt virtuose skildringer af det italienske samfund og dets modsætninger. Oscar-vinderen 'Undersøgelse af en borger hævet over enhver mistanke' (1970) handler om et korrump og moralsk fordærvet italiensk politi. 'La classe operaia va in paradiso' (1971) modtog De Gyldne Palmer i Cannes. Hvor de neorealisterne satte fokus på bønder, pensionister, arbejdsløse etc., beskæftigede Petri sig i 'La classe operaia va in paradiso' med industri-arbejderens situation og dermed med en hverdag, som var en realitet for mange hundredetusinde mennesker. 'La proprietà non è più un furto' (1973) handler om pengenes rolle i samfundet og om, hvor ødelæggende magt er for den enkelte. 'Todo modo' (1976) er Petris skarpeste angreb på De Kristelige Demokrater og højrefløjen i Italien.

Ikke mindst på grund af de emner, Petri valgte at tage op, fik han i stigende grad problemer med at få realiseret sine filmprojekter. Han havnede i et kunstnerisk dødvande og følte sig isoleret som filminstruktør, hvilket hans sidste film, 'Buone notizie' (1979) handler om. Elio Petri døde af kræft i 1982, kun 53 år gammel.

Elio Petri-serien præsenteres i samarbejde med CINECITTÀ HOLDING og Det italienske kulturinstitut i København og med støtte fra Ministero per i Beni e le Attività culturali.

Jesper Andersen

TORS 24. 16:30 + ONS 30. 21:30 / ENTRÉ 50,- KR. / 30,- KR.

THE LADY KILLER OF ROME

L'ASSASSINO / INSTRUKTØR: ELIO PETRI

ITALIEN 1961. 35MM. 105 MIN. ENGELSKE UNDERTEKSTER. TILLADT OVER 15 ÅR. MED MARCELLO MASTROIANNI, SALVO RANOME, MICHELINE PRESLE.

Elio Petris begavede debut-film handler om en lurvet antikvitethandler (Mastroianni), som bliver anklaget for mord på sin elskerinde. Under politiundersøgelsen begynder han at indrømme alle mulige tvivlsomme forhold, og han er endda parat til tage ansvaret for mordet, selv om han ikke har begået det. Da han løslades fra fængslet, er han tilsyneladende resocialiseret, men gamle venner hænger ved. Historien har tydelige Kafka'ske træk, og politiundersøgelsen, som Mastroianni i hovedrollen bliver udsat for, er en elegant parafase over "Processen".

FRE 25. 16:30 + TORS 31. 21:30 / ENTRÉ 50,- KR. / 30,- KR.

DAYS ARE NUMBERED

I GIORNI CONTATI / INSTRUKTØR: ELIO PETRI

ITALIEN 1962. 35MM. 102 MIN. ENGELSKE UNDERTEKSTER. TILLADT OVER 15 ÅR. MED SALVO RANDONE, FRANCO SPORTELLI, REGINA BIANCHI.

Elio Petris anden spillefilm ligger i forlængelse af den neorealisterne tradition. Cesare, en blikkenslager og enkemand i starten af 50'erne, oplever på en togrejse, at en mand på hans egen alder falder død om. Cesare bliver bange for, at turen snart kommer til ham. Han siger derfor sit ensformige job op og forsøger at sige farvel til sin hverdagsgrå tilværelse for at få så meget som muligt ud af den tid, han har tilbage. Cesare oplever dog den ene skuffelse efter den anden og er ikke i stand til at bryde ud af sin ensomhed. Hans eneste mulighed synes at være at genoptage sit gamle arbejde.

ONS 23. 16:30 + SØN 27. 19:30 / ENTRÉ 50,- KR. / 30,- KR.

DET 10. OFFER

LA DECIMA VITTIMA / INSTRUKTØR: ELIO PETRI

ITALIEN 1965. 35MM. 92 MIN. ENGELSKE UNDERTEKSTER. TILLADT OVER 15 ÅR. MED MARCELLO MASTROIANNI, URSULA ANDRESS, ELSA MARTINELLI.

Petris underholdende fremtidsfantasi kan siges at være en blanding af 'Dr. Strangelove' og en James Bond-film. Vi er i år 2000, hvor krig er forbudt, men aggression kanaliseret ind i et spil, "Den store menneskejagt", som giver udvalgte mennesker ret til at jage og dræbe. Den der opnår at likvidere sit 10. offer vinder berømmelse, magt og penge. De altdominerende tv-stationer forhandler med "jægerne" om at vise drabs-scenerne i den bedste sendetid. Ursula Andress (med indbygget pistol i sin bh) spiller succesdræber, der forelsker sig i sit tiende offer (Marcello Mastroianni), som selv er licens-morder. I en samtid med 'Big Brother' og reality-shows opleves handlingen ikke så skør som den blev opfattet ved premieren i 1965.

SØN 20. 16:30 + TORS 31. 19:00 / ENTRÉ 50,- KR. / 30,- KR.

DEN ONDE CIRKEL

A CIASCUNO IL SUO / INSTRUKTØR: ELIO PETRI

ITALIEN 1967. 35MM. 99 MIN. ENGELSKE UNDERTEKSTER. TILLADT OVER 15 ÅR. MED GIAN MARIA VOLONTÉ, IRENE PAPAS, GABRIELE FERZETTI.

En læge og en farmaceut i en lille siciliansk by myrdes under en jagtudflugt, men i mafiaens hjemland snakkes der ikke meget om forbrydelsen. Den accepteres tilsyneladende bare. En ung lærer, Paolo, begynder imidlertid på egen hånd at udrede trådene omkring dobbeltmordet og får hjælp af lægens enke, som han også forelsker sig i. Snart befinder Paolo sig som midtpunkt i en skæbnesvanger kamp mod forbrydelse og korruption. Den elementært spændende intrige har en meget overraskende slutning. Petri er en sikker iagttager af miljøet, og det er tydeligt, at han kender de fordomme og det snæversyn, der gør, at mafiaen kan fortsætte sin terror-virksomhed. Filmen er baseret på Leonardo Sciascias bestseller "A ciascuno il suo".

SØN 20. 14:00 + TIRS 29. 19:00 / ENTRÉ 50,- KR. / 30,- KR.

A QUIET PLACE IN THE COUNTRY

UN TRANQUILLO POSTO DI CAMPAGNA / INSTRUKTØR: ELIO PETRI

ITALIEN 1968. 35MM. 105 MIN. ENGELSKE UNDERTEKSTER. TILLADT OVER 15 ÅR. MED VANESSA REDGRAVE, FRANCO NERO, GABRIELLA GRIMALDI, MADELEINE DAMIEN.

Vanessa Redgrave og Franco Nero, som blev "offscreen lovers" under optagelserne til 'Camelot' (1967), optrådte igen sammen året efter i Petris sort/hvide gyser 'A Quiet Place in the Country'. Det er historien om en succesrig kunstmaler, Leonardo, der via sin elskerinde og agent, Flavia, lejer et hus på landet for at kunne arbejde i fred og ro. Huset viser sig imidlertid at være hjemsoget af et spøgelse. En ung grevinde (og nymfoman), som blev dræbt under krigen, huserer i huset og vækker nysgerrighed og lystfølelser i den unge kunstmaler. Elementer af pigens seksuelle oplevelser smelter sammen med Leonardos egne fantasier og snart er han fuldstændig besat af spøgelse og parat til indlæggelse. Flavia forstår at udnytte situationen til egen fordel.

FRE 18. 19:15 + FRE 25. 21:45 + ONS 30. 16:45 / ENTRÉ 50,- KR. / 30,- KR.

UNDERSØGELSE AF EN BORGER

INDAGINE SU UN CITTADINO AL DI SOPRA DI OGNI SOSPETTO / INSTRUKTØR: ELIO PETRI

ITALIEN 1970. 35MM. 115 MIN. DANSKE UNDERTEKSTER. TILLADT OVER 15 ÅR. MED GIAN MARIA VOLONTÉ, FLORINDA BOLKAN, GIANNI SANTUCCIO.

Elio Petris Oscar-belønnede thriller er først og fremmest et angreb på det italienske politi, der fremstilles som korrupt, autoritært og hævet over de love, det er sat til at håndhæve. Resultatet er blevet en stærk og særpræget beretning om et mord, begået af en neurotisk politiinspektør (Volonté), der efterlader sig tydelige spor på gerningsstedet for at afprøve sin magt og politiets effektivitet. Filmen fik, med sin blanding af sex og vold og sin humoristiske udlevering af de autoritære kræfter, stor opmærksomhed ved premieren. Den flotte, fræsende underlægningsmusik leveres af Ennio Morricone.

ONS 23. 19:00 + TIRS 29. 16:30 / ENTRÉ 50,- KR. / 30,- KR.

THE WORKING CLASS GOES TO HEAVEN

LA CLASSE OPERAIA VA IN PARADISO / INSTRUKTØR: ELIO PETRI

ITALIEN 1971. 35MM. 120 MIN. ENGELSKE UNDERTEKSTER. TILLADT OVER 15 ÅR. MED GIAN MARIA VOLONTÉ, MARIANGELA MELATO.

Lulu Massa er fabrikens mønsterarbejder, men selv om han kun er i starten af 30'erne er han mærket på sjæl og krop af det hårde, monotone arbejde ved samlebåndet. Han lever et ensformigt liv og interesserer sig ikke for sine kolleger. En dag mister Lulu en finger i en af fabrikens maskiner. Til hans store overraskelse stiller arbejds-kollegerne sig solidariske med ham og organiserer en protest-strejke imod det utilstrækkelige sociale sikkerhedssystem. Snart bliver Lulu en militant forkæmper for arbejdernes rettigheder i samarbejde med venstreorienterede studenter. Gian Maria Volonté spiller med stor intensitet i hovedrollen, og Ennio Morricone leverer et fremragende soundtrack. Filmen modtog De Gyldne Palmer ved Cannes Film Festival (1972).

TIRS 22. + LØR 26. 21:30 / ENTRÉ 50,- KR. / 30,- KR.

TUDO MODO

INSTRUKTØR: ELIO PETRI

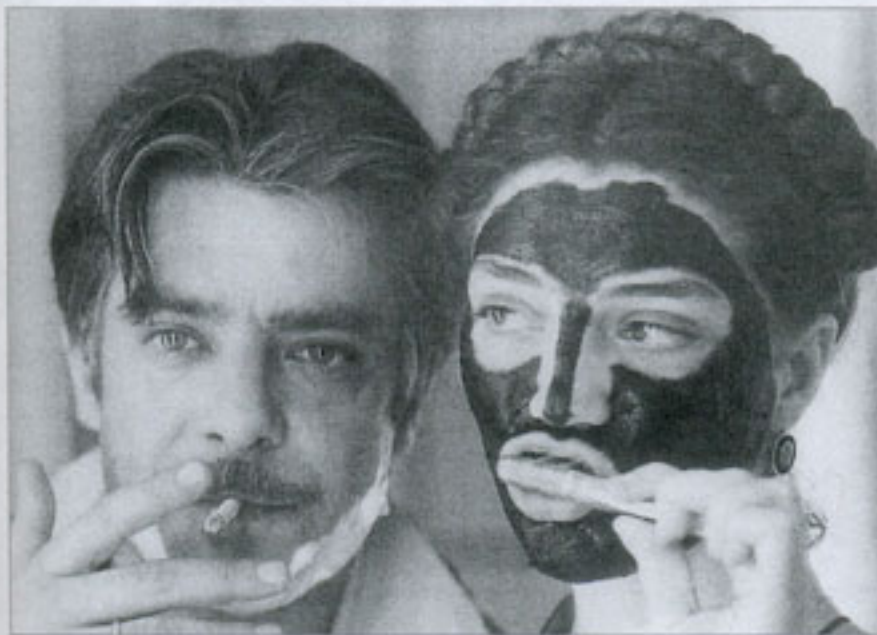
ITALIEN 1976. 35MM. 130 MIN. ENGELSKE UNDERTEKSTER. TILLADT OVER 15 ÅR. MED MARCELLO MASTROIANNI, GIAN MARIA VOLONTÉ, MARIANGELA MELATO, CICCIO INGRASSIA.

'Todo modo' er Petris mest indædte angreb på korruption og magtmisbrug i det italienske borgerskab. En gruppe politikere og betydningsfulde forretningsmænd søger tilflugt i et kloster for at undslippe en hærgende epidemi. "M" (Volonté) har brudt reglerne ved at tage sin kone med. I klosteret bliver de overvåget af jesuitten Don Gaetano (en meget salvesfuld Marcello Mastroianni). I skyggen af de religiøse ceremonier foregår der allehånde former for pengeafpresning og magtkampe som demonstrerer borgerskabets forvandlede psykiske struktur. Snart begynder gæsterne én efter én at forsvinde eller bliver fundet myrdet. Da det morderiske plot afsløres, forsøger de overlevende at flygte...

LØR 19. 14:00 + ONS 23. 21:30 / ENTRÉ 50,- KR. / 30,- KR.

GOOD NEWS

BUONE NOTIZIE / INSTRUKTØR: ELIO PETRI

ITALIEN 1979. 35MM. 110 MIN. ENGELSKE UNDERTEKSTER. TILLADT OVER 15 ÅR. MED GIANCARLO GIANNINI, ANGELA MOLINA, AURORE CLÉMENT.

Elio Petri fokuserer på korruption og dekadence inden for medieverdenen i denne underholdende sorte komedie om en mand, som gennemlever en identitetskrisen og samtidig har et job som går ud på at gennemse voldelige tv-film. Han flygter fra tv-studiet og møder på gaden en gammel ven, som han ikke har set i årevis. Vennen lider af forfølgelsesvanvid og frygter for sit liv. Han anbringes på en psykiatrisk klinik, hvor han imidlertid bliver myrdet. Herefter finder hovedpersonen ud af, at hans seksuelt understimulerede kone er gravid, og at faderen til barnet efter alt at dømme er den myrdede ven.